

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin proiectul de lege alăturat se propune spre ratificare Acordul de garanție între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare referitor la Proiectul privind piața de electricitate, semnat la București la 15 iulie 2003, aferent împrumutului acordat Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice - Transelectrica S.A., în valoare de 74,3 milioane euro.

Ratificarea Acordului de garanție menționat prezintă un caracter de urgență pentru îndeplinirea condițiilor de intrare în efectivitate a acestuia și accesul mai rapid la sumele împrumutului.

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice - Transelectrica S.A. are ca obiect principal de activitate transportul, dispecerizarea energiei electrice, organizarea și administrarea pieței de energie electrică, exploatarea interconexiunilor și tranzitul internațional al energiei electrice, exploatarea și dezvoltarea sistemului de transport, telecomunicații și tehnologii informatice.

Pentru a îndeplini în mod eficient obiectivele sale, CN Transelectrica SA trebuie să realizeze un program adecvat de investiții, astfel încât să realizeze siguranța în funcționare a Sistemului Energetic Național, precum și a pieței de electricitate din România, în condițiile restructurării sectorului, precum și adaptarea acesteia la necesitatea integrării în Piața regională de electricitate și în Piața internă de electricitate a Uniunii Europene.

O componentă esențială a acestui program de investiții este și Proiectul privind piața de electricitate din România, care se încadrează în obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Energetică a României pe termen mediu 2001-2004, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.647/2001.

Obiectivele Proiectului privind Piața de electricitate din România

Principalul obiectiv al Proiectului îl constituie dezvoltarea pieței de electricitate prin introducerea unui cadru de reglementare transparent și previzibil, care va facilita comerțul cu electricitate în cadrul unei piețe competitive naționale și eventual regionale, precum și reabilitarea și modernizarea a două importante stații electrice din Sistemul Național de Transport (Fundeni și Iernut).

Componentele Proiectului

1. Componenta investițională

- reabilitare și modernizare stația Fundeni ;
- reabilitare și modernizare stația Iernut ;
- servicii de engineering pentru realizarea și modernizarea celor două stații.

2. Componenta de asistență tehnică:

- Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) - pentru elaborarea și introducerea unui cadru de reglementare legislativ privind comercializarea energiei electrice;
- Societatea Comercială Operatorul Pieței de Energie Electrică “Opcom” - SA (OPCOM) - pentru proiectarea, instalarea și implementarea noii platforme de tranzacționare a energiei electrice pentru producători și distribuitori, în concordanță cu reglementările stabilite de ANRE;
- CN Transelectrica SA - pentru întărirea capacității instituționale și a sistemului de monitorizare financiară, precum și pentru implementarea unui plan privind protecția mediului.

Având în vedere importanța deosebită a Proiectului în contextul reformei în sectorul energetic, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) și-a manifestat disponibilitatea de a contribui la finanțarea Proiectului privind piața de electricitate prin acordarea unui împrumut CN Transelectrica SA.

Împrumutul BIRD, în valoare de 74,3 milioane euro (82,0 milioane dolari SUA echivalent), a fost contractat de CN Transelectrica SA cu garanția statului.

Indicatorii tehnico-economici ai celor 2 obiective de investiții au fost aprobați prin Hotărârea Guvernului nr.286/2003 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a Sistemului energetic național prin modernizarea stației de 400/220/110 kV Iernut”, județul Mureș și Hotărârea Guvernului nr.287/2003 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Mărirea gradului de siguranță a instalațiilor aferente stației Fundeni 220/110 kV, județul Ilfov, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.186 din 25 martie 2003.

Costul total actualizat al Proiectului este de 113,6 milioane dolari SUA, prin introducerea unei noi subcomponente în cadrul Părții A a Proiectului, în valoare de 1,8 milioane dolari SUA privind testarea și implementarea unui mecanism de echilibrare a pieței. Această nouă subcomponentă urmează să fie finanțată după cum urmează: 1,5 milioane dolari SUA din împrumutul Băncii, prin majorarea corespunzătoare a categoriei de cheltuieli privind servicii de consultanță pentru Partea A și C a Proiectului și diminuarea categoriei de cheltuieli nealocate și 0,3 milioane dolari SUA din surse proprii CN Transelectrica SA.

Sursele de finanțare ale Proiectului sunt: împrumutul BIRD; surse proprii CN Transelectrica SA; venituri cu destinație specială din taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și termice, prevăzute în bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei și Comerțului, și fonduri UE-Phare aferente componentei ANRE.

Sursele de acoperire a serviciului datoriei aferent împrumutului vor fi asigurate din surse proprii CN Transelectrica SA și, în completare, din venituri cu destinație specială din taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și

termice, prevăzute în bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei și Comerțului.

Contribuția părții române la finanțarea Proiectului se va asigura din surse proprii ale Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice - Transelectrica S.A. și, în completare, din venituri cu destinație specială din taxa de dezvoltare cuprinsă în tariful energiei electrice și termice, prevăzute în bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei și Comerțului.

În vederea încurajării participării contractorilor din România la licitații, prin asigurarea unor condiții echitabile de efectuare a plăților în cadrul contractelor și eliminarea riscului valutar, se propune autorizarea Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice - Transelectrica S.A. de a efectua plăți în valută către rezidenți, contractori sau subcontractori români în cadrul contractelor adjudecate.

La data de 15 iulie 2003 au fost semnate la București documentele juridice aferente finanțării externe rambursabile pentru Proiect, respectiv Acordul de garanție dintre România și BIRD și Acordul de Împrumut dintre CN Transelectrica SA și BIRD.

Împrumutul acordat de către BIRD este destinat finanțării componentelor Proiectului, cu excepția componentei aferente ANRE, care este finanțată din fonduri UE-PHARE în valoare de circa 1 milion de dolari SUA.

Condițiile financiare de acordare a împrumutului garantat sunt:

- împrumutul a ales denumirea împrumutului în euro, cu dobândă LIBOR cu marjă fixă. Principalele motive pentru care s-a ales euro ca valuta împrumutului sunt: Banca Națională a României utilizează euro ca valuta de referință; ANRE urmează să utilizeze euro ca valuta de referință în stabilirea tarifelor; România urmează să adere la Uniunea Europeană și va adopta euro ca monedă oficială; principalele contracte care urmează să fie adjudecate în cadrul împrumutului se așteaptă să fie denominate în euro;

- împrumutul a ales instrumentul de finanțare "împrumut cu marjă fixă" acordat de Bancă deoarece acest instrument de finanțare oferă flexibilitate prin posibilitatea de conversie a valutei împrumutului, ratele fixe ale dobânzii, limitele și plafonul dobânzii și o reglare a graficului de rambursare;

- suma inițială a împrumutului de 82,0 milioane dolari SUA a fost convertită în euro la rata de schimb valabilă la data de 30 aprilie 2003, ca urmare suma împrumutului denominată în euro este de 74,3 milioane;

- comisionul inițial de 1% din valoarea împrumutului urmează să fie platit din surse proprii CN Transelectrica SA ;

- împrumutul a stabilit datele de 15 ianuarie și 15 iulie ca fiind datele semestriale de plată a serviciului datoriei, precum și graficul de rambursare;

- a fost convenit nivelul indicatorilor financiari pe care trebuie să-i realizeze CN Transelectrica SA în vederea îndeplinirii obiectivelor Proiectului.

Conditionalități de politică sectorială prevăzute în cadrul Acordului de garanție dintre România, reprezentată de Ministerul Finanțelor Publice, și BIRD:

- implementarea reformelor în sectorul energetic, în conformitate cu strategia prevăzută în Road map care a fost elaborat de Ministerul Economiei și Comerțului și transmis pentru analiză și comentarii la BIRD și Comisia Europeană;
- revizuirea și actualizarea periodică a Road map pe perioada de implementare a Proiectului în colaborare cu Banca;
- asigurarea funcționării independente a ANRE;
- implementarea corespunzătoare de către ANRE a Părții B a Proiectului privind stabilirea cadrului de reglementare pentru comercializarea energiei electrice;
- contractul de concesiune între Ministerul Economiei și Comerțului și CN Transelectrica SA în legătură cu bunurile care constituie proprietate publică a statului să se finalizeze până la data de 30 iunie 2004 sau până la o dată ulterioară convenită cu Banca.

Ținând seama de faptul că ratificarea Acordului de garanție prezintă un caracter de urgență pentru îndeplinirea condițiilor de intrare în efectivitate a acestuia și pentru accesul mai rapid la sumele împrumutului, propunem ca proiectul de Lege anexat să fie supus Parlamentului, spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituție.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care, în conformitate cu prevederile Legii nr.4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE